

DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTŐ ÖSSZEFOGLALÓ

A Honvéd Érdekképviselői Szervezet stratégiai céljai 2026–2030

Az összefoglaló kizárólag a HÉSZ 2026–2030 közötti stratégiai céljait rögzítő dokumentum tartalmát foglalja össze, annak kiegészítése nélkül.

A stratégia kiindulópontja

A HÉSZ a katonák jogainak, szolgálati és életkörülményeinek védelmét, valamint a katonai életpálya kiszámíthatóságának erősítését tekinti a 2026–2030 közötti időszak fő céljának. A dokumentum szerint az alapvető jogokat és az európai uniós követelményeket figyelmen kívül hagyó szabályozási megoldások megszüntetése, továbbá a morál és a munkabéke helyreállítása a toborzás és a megtartás szempontjából egyaránt alapvető. A cél egy korszerű katonai jogállási és humánpolitikai rendszer, amely egyszerre szolgálja a Magyar Honvédség működőképességét, a katonai szolgálat sajátos követelményeit és az állomány alkotmányos, illetve európai uniós jogból eredő garanciáinak érvényesülését.

1. A katonai jogállási szabályozás alkotmányos és uniós jogi felülvizsgálata

A HÉSZ kezdeményezi az Alaptörvény és az arra épülő katonai jogállási szabályozás átfogó felülvizsgálatát. Célja a szabályozási hézagok és bizonytalan normatartalmú rendelkezések megszüntetése, az alapjog-korlátozások szükségességi és arányossági követelményének érvényesítése, a jogszabályi szintek feladatainak egyértelmű elhatárolása, valamint az uniós jog hatálya alá tartozó területeken a magyar szabályozás teljes körű megfeleltetése az uniós követelményeknek és az Európai Unió Bírósága gyakorlatának.

2. A katonák szolgálati jogviszonyának ismételt, törvényi szintű szabályozása

A HÉSZ célja, hogy a katonák jogállásának alapvető elemei – különösen az alapvető jogok, kötelezettségek, szolgálatteljesítési idő, illetmények, jogorvoslat, a szolgálati viszony megszüntetése és a szolgálat sajátos korlátozásai – ismét törvényi szintű szabályozást kapjanak. A végrehajtási rendeletek a törvényben meghatározott garanciák részletszabályait rendeznék. A dokumentum támogatja a kormány azon ígérését, hogy a katonák jogállását törvény fogja szabályozni.

3. A korábbi szolgálati nyugdíjasok helyzetének rendezése

A stratégia szerint rendezni szükséges a volt szolgálati nyugdíjasok, majd szolgálati járandóságra átkerült személyek jogi és társadalombiztosítási helyzetét. A kiemelt célok: a szolgálati nyugdíjas jogállás helyreállításának vizsgálata, a kereseti korlátozások és a szolgálati járandóságot terhelő külön adójellegű levonás megszüntetése, továbbá a korábban megszerzett szolgálati jogosultságok megfelelő elismerése.

4. Új, szolgálati érdemeket elismerő életpálya-kimeneti rendszer

A HÉSZ olyan új rendszer létrehozását javasolja az öregségi nyugdíjkorhatár elérését megelőző időszakra, amely a hosszú katonai szolgálatot, a szolgálattal járó fokozott fizikai és pszichés igénybevételt, az alapjog-korlátozásokat és a szolgálati kockázatokat ténylegesen elismeri, és kiszámítható, méltányos kimenetet biztosít a katonai életpályáról.

5. A nyugállományú katonák érdekvédelmének megerősítése

Kiemelt feladat a veteránrendszer kialakításának támogatása, az alacsony nyugdíjjal rendelkező volt katonák felzárkóztatása, a helyi veterán- és katonaközösségek megerősítése, kedvezményes üdülési lehetőségek biztosítása, valamint a honvédegyeszségügyi ellátáshoz való megfelelő hozzáférés.

6. A munkaidő uniós jogi fogalmának helyreállítása és a szolgálatteljesítési idő újraszabályozása

A HÉSZ a munkaidő fogalmának ismételt, tételes megjelenítését és a szolgálatteljesítési idő, készenlét, ügyelet, pihenőidő és túlszolgálat 2003/88/EK irányelvvel és az Európai Unió Bíróságának gyakorlatával összhangban történő újraszabályozását kezdeményezi. A dokumentum különválasztaná a rendes, békeidőben tervezhető és rotációval megszervezhető katonai tevékenységeket azoktól a sajátosan katonai feladatoktól, amelyeknél az általános munkaidő-szabályoktól való eltérés indokolt lehet.

7. A szolgálatmentességi rendszer helyreállítása

A cél az alapszolgálatmentesség korábbi szintjének helyreállítása, a szolgálati idő növekedésével arányosan növekvő szolgálatmentességi rendszer kialakítása, a katonai életpálya során megszerzett szolgálati idő tényleges elismerése, a valós SOP-szolgálatmentesség biztosítása és a szolgálatmentesség regenerációs funkciójának érvényesítése.

8. Az illetményrendszeren belüli bérfeszültségek megszüntetése

A dokumentum az azonos vagy összehasonlítható felelősséggel, szolgálati terheléssel és követelményekkel járó beosztások közötti indokolatlan illetménykülönbségek feltárását és fokozatos megszüntetését célozza. Az illetményrendszer felülvizsgálatának ki kell terjednie arra is, hogy a szolgálati idő, életkor, rendfokozat, beosztás, ledolgozott munkaórák, képzettség és további tényezők milyen súllyal jelenjenek meg a bérben, béren kívüli juttatásokban és különböző jogcímenen folyósított fizetéseken. A HÉSZ ennek megalapozására szakmai kutatómunka kidolgozását kezdeményezi.

9. A külföldi és missziós szolgálatok illetményrendszerének rendezése

A HÉSZ a missziós és más külföldi szolgálatok díjazásának átfogó felülvizsgálatát javasolja. A díjazásnak megfelelően kell tükröznie a szolgálat helyét, kockázatát, életkörülményeit, időtartamát, a családtól való távollétet és a tényleges szolgálati terhelést.

10. Rendszeres illetményfejlesztés

Közös szervezeti cél 2027-től olyan kiszámítható illetményfejlesztési mechanizmus kialakítása, amely évente legalább az infláció mértékével biztosítja az illetmények értékállóságát, és lehetőséget nyújt az ezen felüli reálbér-emelésre. A HÉSZ ezt országosan meghatározott vagy statisztikailag kimutatott béradat, illetve nemzetgazdasági mutatóhoz történő igazítással kezdeményezi.

11. Objektív, 360 fokos teljesítményértékelési rendszer

A stratégia olyan 360 fokos teljesítményértékelési rendszer kialakítását szorgalmazza, amely előre ismert és mérhető követelményekre, objektív értékelési paraméterekre, több értékelői nézőpontra, valamint megfelelő jogorvoslati és felülvizsgálati lehetőségre épül, és csökkenti a kizárólag szubjektív előljárói értékelés szerepét.

12. Az adminisztratív és műveleti besorolás rendszerének felülvizsgálata

Szükséges az adminisztratív és műveleti beosztások kategóriáinak, az azokhoz kapcsolódó kötelezettségeknek, munkaidőszabályoknak, illetményeknek és jogosultságoknak az újragondolása, valamint a rendszer szükségességének szakmai vizsgálata.

13. Jutalmazás helyett kiszámítható premizálási rendszer

A HÉSZ az esetleges, részben szubjektív jutalmazási rendszer helyett előre meghatározott, mérhető teljesítménykritériumokon alapuló prémiumrendszer kialakítását javasolja.

14. A szociális és jóléti rendszer megújítása

A katonák és családtagjaik számára biztosított szociális és jóléti ellátórendszer teljes felülvizsgálata, korszerűsítése és az állomány tényleges szükségleteihez igazítása szerepel a stratégiai célok között.

15. Toborzási és megtartási fordulat elősegítése

A HÉSZ olyan hosszú távú humánpolitika kialakítását támogatja, amelyben a toborzás mellett legalább azonos súlyt kap a már kiképzett és tapasztalt állomány megtartása. Ennek részeként versenyképes béren kívüli juttatásokat, kiszámítható lakhatási támogatást, korszerű honvéd-egészségügyi ellátást, kiegészítő egészségügyi támogatást, megújított üdültetési rendszert, a katonai és civil életpálya, illetve az egyes fegyveres és rendvédelmi szervek közötti tényleges átjárhatóságot, folyamatos tanulási és továbbképzési lehetőséget, a civil munkaerőpiacon is elismert szakmai képesítéseket, a munka és magánélet egyensúlyának érdemi biztosítását, a szolgálati terhelés kiszámíthatóságának növelését, valamint a katonák és családjaik életkörülményeinek tartós javítását tartja szükségesnek.

Összegzés

A dokumentum záró megállapítása szerint a Magyar Honvédség hosszú távú működőképessége és harcképessége nem állítható szembe az állomány jogainak védelmével. A kiszámítható szolgálati rendszer, a megfelelő regeneráció, az igazságos illetményrendszer és a hosszú katonai szolgálat tényleges elismerése egyben megtartási, hadrafoghatósági és nemzetbiztonsági érdek.